

Isikuandmete töötlemise põhimõtted

Isikuandmed

Isikuandmeteks on igasugune teave, mis võimaldab konkreetset inimest tuvastada: nimi, pilt, sõrmejäljed, perekonna andmed, elu- ja töökoht jne. Tundlikumaid andmeid loeb seadus delikaatseteks andmeteks (usulised ja poliitilised veendumused, tervise ja seksuaalelu andmed jne). Delikaatsed isikuandmed on loetletud [isikuandmete kaitse seaduse](#) §-s 4.

Isikukoodid ei kuulu delikaatsete isikuandmete alla. On oluline teada, et isikukoodid on tavalised isikuandmed ja nende kasutamisele ei ole seatud rohkem piiranguid kui näiteks inimese nime või sünniaja kasutamisele.

Statistilisi andmeid, mille põhjal ei ole võimalik isikut üheselt tuvastada, ei loeta isikuandmeteks. Samuti ei käsitleta isikuandmetena ettevõtete ja asutuste kohta käivaid andmeid.

Andmete töötlemiseks nimetatakse igasugust andmetega tehtavat toimingut, mis võib hõlmata andmete kogumise, salvestamise, korrastamise, säilitamise, muutmise, juurdepääsu võimaldamise, päringute teostamise, väljavõtete tegemise, kasutamise, edastamise, riskasutamise, ühendamise, üleandmise, sulgemise, kustutamise või hävitamise. Toiming ei sõltu teostamise viisist või kasutatavatest vahenditest, st andmeid võib koguda ja töödelda nii paber kandjal kui elektrooniliselt.

Isikuandmete töötlemise eesmärk, ulatus ja viis

Vinni Vallavalitsus töötleb isikuandmeid kohalikule omavalitsusele õigusaktidega pandud ülesannete ja kohustuste täitmiseks, sh teenuste osutamiseks, sõlmitud lepingute täitmiseks jne. Isikuandmete töötlemisel lähtume [isikuandmete kaitse seadusest](#) ning Andmekaitse Inspektsiooni vastavatest [juhistest](#). Isikuandmeid töödeldakse ülesande täitmiseks vajalikus minimaalses ulatuses.

Isikuandmete töötlemise aluseks on üldjuhul isiku enda algatus (taotlus, avaldus, märgukiri, teabenõue vms – edaspidi *dokument*). Isiku algatuse või osaluseta töötleb vallavalitsus isikuandmeid ainult seadusest tuleneva kohustuse täitmiseks.

Kõikidele isikuandmeid sisaldavatele dokumentidele kehtestatakse juurdepääsupiirang.

Kõik isiku vallavalitsusse tööle kandideerimisega seotud dokumendid on juurdepääsupiiranguga. Kandideerimisdokumentidele võimaldatakse juurdepääs isikutele, kes on seotud vastava otsustusprotsessiga.

Teave isiku teenistusse võtmise kohta on avalik.

Isikuandmeid (nimi, aadress, e-posti aadress, telefon, vm) kasutatakse isikule mistahes dokumendi mistahes viisil (postiasutuse, e-posti) edastamiseks või kontakti saamiseks.

Asja menetlemiseks ning dokumendi kättetoimetamiseks kasutatakse aadressiandmeid, mida menetlusosaline on ise ametiasutusele avaldanud või mis on kättesaadavad rahvastiku- või äriregistrist.

Üldjuhul saadetakse dokument paber kandjal postiaadressile, adressaadi soovil ka tema poolt näidatud muul viisil (e-post). Postiaadressile saadetava kirja liik (liht- või tähitud post) sõltub saadetise sisust. Menetlusdokumendid edastatakse tähtkirjana. E-postiga saadetavaid kirju ei krüpteerita.

Isikuandmetega dokumente, sh tööle kandideerimisega seotud, säilitatakse vastavalt vallavalitsuse dokumentide loetelus märgitud säilitustähtajale. Kirjavahetust säilitatakse 5 aastat. Säilitustähtaja ületanud dokumendid hävitatakse.

Isikuandmete avalikkusele kättesaadavaks tegemine

Eraisikute kirjad ja muud dokumendid (nii saabunud kui ka välja saadetud) registreeritakse elektroonilises dokumendiregistris.

Dokumendid on nähtavad Vinni valla veebilehel dokumendiregistri avalikust liidesest aadressilt www.vinnivald.ee kus kuvatakse dokumentide metaandmed ehk registreerimiseks vajalikud andmed (pealkiri, kuupäev, registreerimisnumber, dokumendi liik, saatja/saaja nimi jm). ning seadusest tulenevad või asutuses kehtestatud juurdepääsupiirangud.

Digitaalselt saabunud avalikel dokumentidel on kõigile nähtav ka dokumendi sisu.

Dokumendiregistri avalikus osas ei märgita tundliku sisuga kirja täispealkirja ega valdkonda, vaid üksnes „Kiri“, „Taotlus“ või „Avaldus“ jne. Kirjavahetusel eraisikuga kehtib üldine juurdepääsupiirang. Kui keegi tahab isikuandmeid sisaldava kirjavahetusega tutvuda ja esitab selleks teabenõude, siis hinnatakse, kas kirjavahetuse väljastamine kahjustab oluliselt isiku eraelu puutumatus või sisaldab muud juurdepääsupiiranguga teavet. Juurdepääsupiirangu alused on sätestatud avaliku teabe seaduse §-s 35. Isiklike kontaktandmeid – näiteks e-posti aadress, telefoninumber või elukohta aadress – ei väljastata.

Sotsiaalhoolekannet puudutavatele dokumentidele on kehtestatud juurdepääsupiirang dokumendiregistri avalikus vaates ning ka asutusesiseselt neile töötajatele ja ametnikele, kellel puudub selleks õigus või põhjendatud huvi. Samuti on kehtestatud juurdepääsupiirang isikuandmeid sisaldavatele volikogu ja vallavalitsuse õigusaktidele.

Isikuandmed avalikustatakse juhul, kui avalikustamise kohustus tuleneb õigusaktidest.

Vinni valla veebilehe küllastajate kohta andmeid ei koguta ega säilitata.

Isikuandmete kolmandatele isikutele edastamine

Vallavalitsus väljastab isikuandmeid asutusele või isikule, kellel on seadusest tulenev õigus isikuandmeid küsida (nt kohtud, uurimisasutused, kohtueelne menetleja, järelevalveasutus jt).

Järelevalve menetluses ja väärteomenetluses kogutud teave on üldjuhul kuni otsuse jõustumiseni juurdepääsupiiranguga. Menetlusosalistel võimaldatakse toimiku ja dokumentidega tutvuda ametiasutuses ametiisiku juuresolekul, st et kõik isikud, kellega on seotud üks ja sama menetlus, võivad tutvuda dokumentidega, millised sisaldavad kõikide asjasse puutuvate isikute andmeid. Sellisel juhul peab ametiisik, kes tutvustab menetlusosalisele dokumente, tagama, et teiste menetlusosaliste eraelu puudutavatele andmetele ei oleks ligipääsu.

Väärteoteate esitaja saab materjalidega tutvuda teabenõude esitamisega, arvestades kehtestatud juurdepääsupiiranguid.

Väärteoteate esitaja andmed avaldab ametiasutus teistele menetlusosalistele ulatuses, mis on menetlusseadustikes ette nähtud ning asja lahendamiseks vajalik.

Kohtuvälise menetluse kohta võib väärteomenetluse, avalikkuse või isiku enda huvides andmeid avaldada enne otsuse tegemist üksnes juhul, kui sellega ei kahjustata ülemäära väärteomenetlust, riigi huve või ärisaladust, samuti kellegi õigusi, eriti delikaatsete isikuandmete avaldamise puhul.

Kohtuvälises menetluses tehtud otsuse võib avaldada pärast selle jõustumist.

Otsuses võib avaldada menetlusala isiku nime ja isikukoodi/sünniaja, ei avalikustata elukohta. Alaealise menetlusala isiku andmeid ning teiste isikute nimesid ja muid isikuandmed otsuses ei avalikustata.

Kolmandale isikule isikuandmete (sh arhiivitoimikus olevate isikuandmete) edastamine või nende juurdepääsu võimaldamine **on lubatud isiku nõusolekuta:**

1) kui isik, kellele andmed edastatakse, töötleb isikuandmeid seaduse, välislepingu või Euroopa Liidu Nõukogu või Euroopa Komisjoni otsekohalduva õigusaktiga ettenähtud ülesande täitmiseks;

2) üksikjuhtumil isiku enda või muu isiku elu, tervise või vabaduse kaitseks, kui isikult, kelle andmeid edastatakse ei ole võimalik nõusolekut saada;

3) kui kolmas isik taotleb teavet, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites (seega ka süüteo menetluse käigus kogutud teave) ja taotletav teave ei sisalda delikaatseid isikuandmeid ning sellele ei ole muul põhjusel kehtestatud juurdepääsupiirangut.

Isikuandmete väljastamist piiratakse kui see võib:

- kahjustada teise isiku õigusi ja vabadusi;
- takistada kuriteo tõkestamist või kurjategija tabamist;
- raskendada tõe väljaselgitamist kriminaalmenetluses;
- ohustada lapse põlvnemise saladuse kaitsmist.

Inimese poolt enda andmetega tutvumise õigus ja kord

Igäihel on õigus küsida vallavalitsuselt enda ning ka oma eestkostetava kohta käivaid isikuandmeid ja teavet ning tutvuda kõikide tema kohta kogutud andmetega.

Surnud isiku andmeid on õigus taotleda pärijal, surnu abikaasal, surnu vanematel ja vanavanematel, lastel ja lastelastel ning õel või vennal.

Riiklikesse registritesse (rahvastikuregister, sotsiaalteenuste- ja toetuste andmeregister; majandustegevuse register, riiklik ehitisregister, riigi maakataster, kinnistusraamat, Eesti Hariduse Infosüsteem, Haigekassa, kohustusliku kogumispensioni register, e-toimiku infosüsteem vms) esitatud isikuandmetega saab isik iseseisvalt tutvuda riigiportaali www.eesti.ee e-teenuse (rubriik „Kodanikule“) vahendusel.

Andmete saamiseks tuleb esitada omakäeline või digitaalselt allkirjastatud taotlus. Võimaluse korral väljastame andmed viie tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest. Andmete väljastamise eest paberil võime alates 21. leheküljest nõuda tasu kuni 0,19 eurot iga väljastatud lehekülje eest (kui seadusega ei ole ette nähtud riigilõivu teabe väljastamise eest).

Igäihel on õigus nõuda enda või oma eestkostetava ebaõigete isikuandmete parandamist.

Kui Vinni Vallavalitsusel ei ole isikuandmete kasutamiseks seaduslikku alust, võib igäiüks nõuda nende andmete kasutamise lõpetamist või kustutamist.

Igäihel, kes leiab, et tema isikuandmete töötlemisel rikutakse tema õigusi, on tal õigus pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni või kohtu poole.